

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 542/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Gorkého 6, Bratislava, v mene ktorej koná JUDr. Marcel Vasilišin, LL.M., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 587/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov „podľa čl. 46 ods. 2“ Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 587/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«(...) Dňa 27.6.2008 bol na Okresnom súde Bratislava I (ďalej ako „OS BA I“) podaný návrh sťažovateľa na začatie konania proti odporcovi KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group(...), o náhradu za stratu na zárobku. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/114/2008. (...)

Dňa 29.01.2014 vydal OS BA I v tejto veci rozsudok, ktorým zamietol návrh sťažovateľa. Následne bolo v zákonom stanovenej lehote podané odvolanie zo strany sťažovateľa OS BA I. (...)

Na základe telefonického dohovoru sme zistili, že spis spolu s podaným odvolaním bol dňa 24.07.2014 predložený Krajskému súdu Bratislava (ďalej ako „KS BA“), kde je vedený pod sp. zn. 2Co 587/2014. V následnosti na to, sťažovateľ telefonicky urgoval KS BA, aby vo veci rozhodol, avšak do dnešného dňa sa tak nestalo. (...)

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú:

1. právna a skutková zložitosť veci
2. správanie účastníkov konania
3. postup súdu

Ad 1) Právna a skutková zložitosť veci

Predmetom odvolania je odlišný právny názor Sťažovateľa, ktorý má za to, že má od odporcu právo na náhradu za stratu zárobku.

Vec nie je zložitá, otvorené ostali dve otázky výkladu dvoch ustanovení zákona, pričom k jednému z nich existuje ustálená súdna prax, ktorú súd pri riešení veci nerešpektoval.

Ide teda len o konania, ktoré majú právnu stránku veci bez skutkovej, nevykonáva sa teda akékoľvek dokazovanie, a môže sa rozhodovať tzv. „od stola“.

Nie je bez významu aj to, že vo veci nebol doteraz vykonaný žiadny úkon zo strany Porušiteľa, t.j. Sťažovatelia nemajú ani vedomosť, či bolo Odvolanie predložené odvolaciemu orgánu príslušnému o ňom rozhodnúť. Samotné predloženie veci odvolaciemu orgánu tým väčšmi nemôže byť právne a skutkovo zložitou vecou.

Ad 2) Správanie účastníkov konania

Navrhovateľ je napriek svojmu mladému veku invalidným dôchodcom s mierou zníženia pracovných schopností viac než 70%, a to v dôsledku zranení, ktoré žiadnym spôsobom nezavinil. Tieto mu preukázateľne zabránili ďalej študovať a úplne ho pripravili o plnohodnotný pracovný a súkromný život, na ktorý sa ako mladý pripravoval. Je doživotne odkázaný len na príjem z nízkeho invalidného dôchodku (momentálne 249,10 EUR). Akékoľvek vecne neopodstatnené nároky voči nemu neprimerane sťažujú jeho životné podmienky.

Dovoľujeme si poznamenať, že ku skutočnosti zakladajúcej žalobcovi nárok na finančné vyrovnanie došlo dňa 31.05.2003 - odvtedy neoprávnený zásah do jeho zdravia nie je ničím vyvážený a navrhovateľ napriek svojej situácii 12 rokov úveruje nadnárodnú poisťovňu s najväčším objemom obchodu v SR.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sme sa snažili urgovať rozhodnutie krajského súdu už v októbri 2014, avšak neúspešne.

Ad 3) Postup súdu

Ako vyplýva už z vyššie uvedeného, Porušiteľ do dnešného dňa po takmer 12 mesiacoch nevykonal vo veci ani jeden úkon, čo presahuje všeobecnú dobu zakladajúcu neprimeranosť dĺžky konania podľa praxe Ústavného súdu.

III. Vyjadrenie sa Krajského súdu v Bratislave k sťažnosti na prieťahy v konaní

V danej veci ešte v konaní pred OS BA I došlo k podaniu sťažnosti na prieťahy v konaní na Okresný súd Bratislava I. Ten sa však k sťažnosti nevyjadril. Následne keď sa konanie opätovne dostalo pred rozhodovanie Krajského súdu v Bratislave a Krajský súd vo veci dlhodobo nekonal došlo k podaniu sťažnosti na prieťahy v konaní, keďže odvolanie voči rozhodnutiu OS BA I. bolo podané ešte pred začiatkom roka 2014 a vo veci nedošlo ku konaniu.

KS BA sťažnosť vyhodnotil ako dôvodnú, avšak zaťaženosť súdov je podľa neho príliš veľká a najskôr sa môže rozhodnúť až začiatkom roka 2016. Vyjadrenie KS BA považujeme

za odmietnutie, svojím obsahom KSBA uznal dôvodnosť sťažnosti, avšak navrhovaný postup prietáh nerieši, fakticky vytvára ďalší prietáh. Zťaženosť súdov je však problémom štátu, nie účastníka ani sudcu, nie je to kritérium pri hodnotení prietáhov podľa ESLP.

Navrhovateľ je invalidný dôchodca a žije zo životného minima, preto považujeme dva roky na začatie riešenia pred KS BA, ktoré sa celkovo tiahne už od roku 2008 v konaní o nároku v tomto prípade za extrém. (...)

Keďže o ochrane práv sťažovateľa iný súd nerozhoduje, a Sťažovateľ využil všetky opravné prostriedky, ktoré mu zákon účinne poskytuje, navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky túto sťažnosť neodmietol, po predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti ju prijal na ďalšie konanie a vo veci samej vydal tento NÁLEZ

Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co 587/2014 porušil právo Sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd, Krajskému súdu v Bratislave, v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co 587/2014 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľovi Ústavný súd priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000, - € (slovom: dvetisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Sťažovateľovi Ústavný súd priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,73 € (slovom: tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiattri centov), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu OLEXOVA VASILISIN, s.r.o.(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov „podľa v čl. 46 ods. 2“ ústavy, avšak zrejme došlo k pisárskej chybe, pretože z celého textu jeho sťažnosti vyplýva, že namieta čl. 48 ods. 2 ústavy, čo ústavný súd akceptoval, ako aj porušenie svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 587/2014.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Vychádzajúc zo sťažnosti, ako aj z informácií, ktoré krajský súd v danej veci poskytol, ústavný súd zistil, že napadnuté konanie sa na odvolacom súde začalo 24. júla 2014, keď bol krajskému súdu doručený spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12 C 114/2008 na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa, pričom krajský súd rozhodol o uvedenom uplatnenom opravnom prostriedku 21. októbra 2015.

Ústavný súd v okolnostiach danej veci predovšetkým poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že napadnuté konanie trvalo na krajskom súde jeden rok a tri mesiace a hoci postup odvolacieho súdu v danej veci nebol bez prieťahov, prihliadajúc aj na primeranú dobu na prípravu veci na rozhodnutie v odvolacom konaní, možno zistiť, že sa nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 63/00). Niet pochyb o tom, že krajský súd v napadnutom konaní najmä v kontexte celkového trvania predmetného konania rozhodoval dlho, vo veci však po podaní sťažnosti predsedovi krajského súdu po pomerne krátkom období rozhodol, pričom celková doba rozhodovania krajského súdu bola na hranici akceptovateľnosti. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nebolo možné z hľadiska komplexného posúdenia inkriminovaného konania považovať postup krajského súdu v ňom za porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Postup krajského súdu, aj keď nebol celkom efektívny, sa nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2016